

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Ewa Zawacka

Protokolant st. sekr. sądowy Alina Pokorska

po rozpoznaniu w dniu 08 grudnia 2015 r. w Toruniu

sprawy z powództwa J. P. (1)

przeciwko A. P.

o zaspokojenie potrzeb rodziny

I. zasądza od pozwanego A. P. na rzecz powódki J. P. (1)

tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwotę po 300 (trzysta) złotych poczynając od dnia 1 grudnia 2015r. płatną do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 431 (czteryście trzydzieści jeden) złotych tytułem zwrotu części kosztów postępowania;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Toruniu) kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu.

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

J. P. (1) w pozwie przeciwko swojemu małżonkowi A. P., złożonym w tut. Sądzie w dniu 16 lipca 2015 r., wniosła o zobowiązanie pozwanego do uczestniczenia w kosztach utrzymania rodziny w kwocie 400 zł miesięcznie, poczynając od 15 sierpnia 2015r. płatnej do 15 dnia każdego miesiąca.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że jest z pozwanym w związku małżeńskim od 11 października 1997r. W lipcu 2011r. pozwany wyprowadził się i zamieszkał u swojej córki. Od tego też czasu pozwany nie utrzymuje kontaktu z powódką, nie interesuje się jej stanem zdrowia oraz jej sytuacją życiową.

Powódka podkreśliła, iż obecnie znalazła się w trudnej sytuacji życiowej. Jedynym jej źródłem utrzymania jest emerytura w kwocie 1152,71 zł. Pozwany natomiast otrzymuje emeryturę w wysokości około 2000 zł miesięcznie. Wyprowadzka pozwanego oraz zerwanie wszelkich kontaktów bardzo wpłynęło na stan zdrowia powódki oraz jej sytuację materialną. Powódka leczy się na depresję, a także na nadciśnienie oraz choroby neurologiczne. Zmuszona jest kupować lekarstwa, które codziennie zażywa. Koszt lekarstw to około 100 zł miesięcznie. Miesięczne koszty związane z opłatami mediów to około 500 zł. Po opłaceniu wszystkich mediów oraz po zakupie lekarstw powódce pozostaje na życie 500 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że strony zawarły związek małżeński w październiku 1997r. Pozwany zamieszkał z powódką w mieszkaniu, które stanowiło jej majątek osobisty. Jednak przed wprowadzeniem zmuszony był przeprowadzić kapitalny remont mieszkania na własny koszt z uwagi na to, iż powódka wcześniej mieszkanie to wynajmowała i czerpała z tego korzyści. Po dokonaniu remontu powódka zażyczyła sobie aby pozwany za zgromadzone oszczędności wymienił praktycznie cały sprzęt gospodarstwa domowego. Z uwagi na to, że pozwany kochał powódkę spełnił jej życzenia. Oszczędności pozwanego wyczerpały się w 2009r., wówczas pozwany usłyszał od powódki, iż nie jest jej już do niczego potrzebny, ma spakować się i wyprowadzić. Pozwany z jedną walizką opuścił mieszkanie powódki i zamieszkał u swojej córki. Obecnie pozwany ma 75 lat. Nie wyobraża sobie dokonywać dalszych nakładów na rzecz powódki. Pozwany pokreślił, że powódka jest właścicielem umeblowanego, wyremontowanego mieszkania o wartości co najmniej 200 000 zł. Ma dwie dorosłe córki, którym wcześniej przekazywała znaczne środki finansowe, ma stałe uposażenie w formie emerytury. Tymczasem pozwany, jedyny majątek, który posiada to 22 letni samochód osobowy. W tych warunkach należy uznać, iż powódka nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych, albowiem może tak jak robiła to wcześniej wynajmować pokój w swoim mieszkaniu, a uzyskaną w ten sposób kwotę przeznaczać na swoje potrzeby. Tymczasem pozwany swoją emeryturę musi przeznaczyć na zaspokojenie swoich potrzeb życiowych takich jak: zapewnienie sobie mieszkania, jedzenia, zakup odzieży, zakup środków czystości, higieny, utrzymanie samochodu. Ponadto pozwany jest człowiekiem schorowanym o szeregu dolegliwościach. Największe koszty ponosi w związku z chorobą prostaty, która z uwagi na jego podeszły wiek nie jest już operacyjna, tym samym prowadzone jest leczenie zachowawcze. Podkreślił też, że znamienne jest, iż ze strony swojej żony nigdy nie mógł liczyć na jakąkolwiek pomoc, a od 2009r. nie ma z żoną żadnego kontaktu. Zdaniem pozwanego, podstawą do oddalenia powództwa są zarówno zasady współżycia społecznego, jak też porównanie sytuacji majątkowej stron.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje

J. P. (1) i A. P. są małżeństwem od 11 października 1997r. Nie mają wspólnych dzieci, każde z nich posiada natomiast dorosłe dzieci z poprzednich związków: powódka dwie córki, a pozwany córkę i syna. Gdy strony zawierały związek małżeński to powódka pracowała. Jej wynagrodzenie wynosiło ok. 900 zł miesięcznie. Natomiast pozwany przebywał na emeryturze wojskowej, której wysokość wynosiła 1000 zł.

/okoliczności bezsporne oraz

dowód: przesłuchanie pozwanego – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 8 grudnia 2015r.

odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 4 akt/

Małżonkowie mieszkali razem w T. przy ul. (...) w mieszkaniu należącym do powódki i prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Pozwany z powódką przeprowadzi remont mieszkania. W trakcie małżeństwa małżonkowie kupili samochód, nabyli też psa, którym razem się zajmowali. Psa kupili od syna pozwanego. Małżonkowie mieszkali razem do 30 grudnia 2008r. Pozwany wyprowadził się od powódki i zamieszkał u swojej córki w G. przy ul. (...). Strony przestały się ze sobą kontaktować. Wcześniej, przez półtora roku, przed wyprowadzką, gdy między stronami zaczęło dochodzić do coraz większych nieporozumień, pozwany dawał powódce 400 zł. Zakupy i jedzenie robili osobno. Wyprowadzając się pozwany zaproponował powódce, aby oddać psa. Powódka powiedziała pozwanemu, aby zajął się tym podczas jej nieobecności, jednak pozwany tego nie uczynił, a po powrocie powódki od siostry dał jej kartkę z nazwiskami ewentualnych chętnych. Powódka ostatecznie nie wydała psa, czuje się z nim emocjonalnie związana. a

/dowód: przesłuchanie powódki – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 8 grudnia 2015r. 89v-90 akt,

przesłuchanie pozwanego – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 8 grudnia 2015r. k. 89v-90 akt,

zeznania świadka G. Ł. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r. k. 75-75v akt,
zeznania świadka J. P. (2) – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r.k. 75v-76 akt,
zeznania świadka B. Ł. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r. k. 76 akt,
zeznania świadka E. P. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r.k. 74v-75 akt,
zeznania świadka B. S. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 8 grudnia 2015r. k. 88-88v akt/

Obecnie pozwany ma 75 lat i nadal mieszka u swojej córki w G. przy ul. (...), jest tam zameldowany na stałe od 13 lutego 2009r. Pozwany nie pracuje, jego jedyny dochód stanowi emerytura wojskowa, obecnie w kwocie 2027,48 zł miesięcznie. Córka pozwanego pracuje i zarabia ok. 2000 zł miesięcznie. W domu zamieszkuje łącznie 5 osób, w tym 1 studentka i teściowa córki pozwanego – B. Ł.. Opłaty rozdzielane są na 4 osoby. Podatek od nieruchomości za 2015r. wyniósł 406 zł, opłata za wodę za okres od 18 maja 2015r. do 16 lipca 2015r. wynosiła 287,85 zł , opłata za prąd za okres od 22 maja 2015r. do 25 czerwca 2015r. wynosiła 424,19 zł. Do ogrzania domu potrzeba ok. 5-6 ton opału, roczny wydatek na ten cel wynosi ok. 5000 zł. B. Ł. prowadzi osobno gospodarstwo domowe, ale dokłada synowej, tj. córce pozwanego do wydatków na zakup opału. Dokłada też ok. 50-60 zł miesięcznie do opłaty za prąd. Razem jej część opłat za prąd, wodę i śmieci wynosi ok. 110 zł. Pozwany zajmuje pokój z łazienką, korzysta z kuchni na piętrze budynku. Dokłada córce 500 zł do opłat, natomiast jedzenie kupuje sobie osobno. Na telefon pozwany wydaje – 50 zł, na środki czystości higieny ok. 80-100 zł, za radio i TV pozwany płaci 40 zł miesięcznie, składka na ubezpieczenie – 50 zł. Pozwany wskazuje, że na wyżywienie wydaje 350-600 zł miesięcznie. Pozwany choruje na prostatę. Bierze też leki na pamięć, tarczycę, krople do oczu przeciwko zaćmie. Na lekarstwa wydaje ok. 150 zł miesięcznie. Pozwany ma garaż i użytkuje samochód kupiony w trakcie małżeństwa z powódka. Ubezpieczenie samochodu, przeglądy i wymiana oleju to koszt 900 zł rocznie. Za garaż pozwany płaci 800 zł rocznie. Pozwany na benzynę wydaje 200 zł miesięcznie, jeździ na działkę położoną na R. i należąca do jego córki, oraz do C. kilka razy w roku. Praca na działkę to hobby pozwanego, wcześniej sam miał własną działkę na terenie tego samego ogrodu działkowego, ale przekazał ją synowi. Pozwany kupuje sadzonki na działkę, środki ochrony roślin, obornik. Wyliczył, że wydaje na to ok. 2000 zł rocznie. W 2015r. pozwany wykopał na działce studnię mimo, że mógł korzystać z wodociągu. W tym roku zamierza kupić 2 pompy i aparaturę za 2000 zł, pozwany wybudował też na działce szklarnię, kompostownik. Córka nie zwróciła mu zainwestowanych w działkę pieniędzy.

/dowód: przesłuchanie pozwanego – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 8 grudnia 2015r.k.89v-90 akt,

zeznania świadka G. Ł. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r. k. 75-75v akt,
zeznania świadka J. P. (2) – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r.k. 75v-76 akt,
zeznania świadka B. Ł. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r.k. 76 akt,
zeznania świadka E. P. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r.k. 74v-75 akt,
zeznania świadka B. S. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 8 grudnia 2015r. .k. 88-88v akt,
decyzja Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego – k. 20 akt,
zestawienie wydatków pozwanego na leki – k. 22 akt,
historia zdrowia i choroby pacjenta – k. 23 akt,
zaświadczenie o zameldowaniu – k. 24 akt,
decyzja w sprawie podatku od nieruchomości – k. 25 akt,

faktura za wodę – k. 26 akt,

faktura za prąd – k. 27 akt,

faktura za telefon – k. 29 akt/

Powódka ma obecnie 72 lata. Nadal mieszka w T. przy ul. (...). Nie pracuje, a jej wyłączny dochód stanowi emerytura w kwocie 1134 zł miesięcznie. Na koszty jej miesięcznego utrzymania składają się: czynsz za mieszkanie 330 zł, opłata za pakiet multimedialny: telewizję i internet – 113 zł (umowa kończy się 31 marca 2016r.), opłata za korzystanie z telefonu 50 zł miesięcznie, opłata za korzystanie z energii elektrycznej - ok. 72 -113 zł. Na środki czystości powódka wydaje miesięcznie ok. 50-60 zł. Powódka leczy się z powodu nadciśnienia, zwyrodnienia kręgosłupa, artretyzmu, ma problemy z poruszaniem się, na leki wydaje około 130-140 zł, niekiedy 160 zł. Korzysta z wizyt u neurologa, ortopedy i u lekarza rodzinnego. Na utrzymanie psa powódka wydaje 100 zł miesięcznie. Pies wymaga specjalnej karmy i leczenia. W utrzymaniu powódki pomagają jej córki, kupują jej żywność, czasami leki, zapraszają na obiady, zawożą do lekarza. Ich pomoc wynosi od 200 do 300 zł miesięcznie.

Powódka prócz mieszkania, w którym mieszka, nie ma majątku. Mieszkanie ma 48 m², są dwa pokoje.

Powódka ma limit debetowy w koncie w kwocie 1000 zł., raz z niego skorzystała w związku z wydatkami na psa. W tej chwili nie ma zadłużenia.

/dowód: przesłuchanie powódki – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 08 grudnia 2015r. k. 88v -89v akt,

zeznania świadka E. P. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 27 października 2015r. k. 74v-75 akt,

zeznania świadka B. S. – nagranie przebiegu rozprawy z dnia 08 września 2015r. k. 88-88v akt,

decyzja ZUS – k. 5 akt,

wyciąg z konta powódki – k. 6–6v akt,

karta leczenia sanatoryjnego – k. 7 akt,

rachunki dot. wydatków powódki – k. 8-11 akt,

dokumentacja medyczna dot. powódki – k. 37-40, 78-85 akt,

faktury dot. zakupu leków – k. 41-42, 59-61 akt,

dokumentacja medyczna dot. psa – k. 43-46 akt,

rachunki dot. wydatków na psa – k. 47 akt,

wyciąg z konta powódki – k. 48- 49 akt,

faktura dot. wizyty lekarskiej – k. 62 akt/

Sąd zważył, co następuje

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz zeznań świadków i przesłuchanie stron.

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy. Były one opatrzone odpowiednimi pieczęciami i podpisami, a zatem nie było podstaw do kwestionowania ich autentyczności i prawdziwości.

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom przesłuchanych świadków: E. P. przesłuchanej na okoliczność sytuacji majątkowej powódki, świadczenia pomocy powódce, kosztów jej utrzymania oraz postawy małżonka w zakresie zaspokojenia potrzeb życiowych rodziny, a także G. Ł., J. P. (2) i B. Ł. na okoliczność relacji pomiędzy pozwanym a powódką, obowiązków domowych jakie wykonywał pozwany, sytuacji finansowej i majątkowej stron oraz świadka B. S. przesłuchanej na okoliczność sytuacji majątkowej powódki, świadczenia pomocy, kosztów jej utrzymania oraz postawy pozwanego w zakresie zaspokojenia potrzeb życiowych rodziny. Zeznania świadków były logiczne, spójne i znalazły potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

W ocenie Sądu zeznania złożone przez powódkę jak i pozwanego należało również co do zasady uznać za wiarygodne, za wyjątkiem relacji pozwanego co do wysokości ponoszonych przez niego kosztów na środki czystości i higieny – 180 zł miesięcznie i zakup paliwa 200 zł, które w ocenie Sądu, zostały zawyżone. . Większość okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy przez nich przytaczanych okazało się bowiem bezspornych między stronami lub wyjaśniło się w toku przesłuchania stron. Różniły się one jedynie szczegółami oraz subiektywną oceną poszczególnych okoliczności dokonywaną przez każdą ze stron. Ponadto były one zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Spór sprowadzał się zatem do oceny ustalonych faktów i ich interpretacji w świetle przepisów prawa.

Powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 400 zł miesięcznie, począwszy od 15 sierpnia 2015r. tytułem przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy nie przewiduje istnienia obowiązku alimentacyjnego pomiędzy małżonkami. Unormowany został jedynie obowiązek alimentacyjny pomiędzy małżonkami rozwiedzionymi (art. 60 kro) oraz małżonkami, w stosunku do których orzeczono separację (art. 61⁴ § 4 kro). W literaturze wskazuje się jednak, że art. 27 kro nakładający na małżonków obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli, może być traktowany jako źródło obowiązku łożenia także na utrzymanie współmałżonka. Mowa jest jednak w tym wypadku o obowiązku zbliżonym do alimentacyjnego, quasi alimentacyjnym (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2000r., III CKN 1015/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004r., IV CK 371/03).

Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 27 kro „oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli”. Obowiązek alimentacyjny przewidziany w tym przepisie powstaje przez zawarcie małżeństwa. Źródłem jego jest wzajemny obowiązek pomocy, współdziałania dla dobra rodziny i zaspokajania jej potrzeb.

Obowiązujące prawo rodzinne nie normuje, jak wiadomo, skutków prawnych faktycznej separacji małżonków. W zasadzie więc w czasie tej separacji trwają wszystkie skutki wynikające z zawarcia małżeństwa, w szczególności obowiązek małżonków wzajemnej pomocy i zaspokajania potrzeb rodziny.

W kwestii wpływu separacji faktycznej na istnienie omawianego obowiązku zdania są podzielone.

Pogląd, iż separacja faktyczna uniemożliwia uwzględnienie powództwa z art. 27 kro, bowiem nie sposób wówczas twierdzić o istnieniu rodziny przestawił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 maja 1999r. III CKN 153/99 LEX nr 50731 oraz w wyroku z dnia 28 stycznia 1998r. II CKN 589/97 LEX nr 33362.

Dominujący jest jednak pogląd, iż separacja faktyczna małżonków nie stanowi przesłanki do odmowy uwzględnienia powództwa o zasądzenie od jednego z nich na rzecz drugiego odpowiedniej kwoty pieniężnej tytułem realizacji obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny. Podnoszony jest tu również niekiedy argument, że skoro w przypadku formalnego rozwodu lub separacji małżonek „niewinny” mógłby liczyć na alimentację w trybie art. 60 kro, to tym bardziej należy przyjmować istnienie takiego uprawnienia w przypadku małżonków jedynie faktycznie odseparowanych.

Stanowisko, według którego separacja faktyczna nie powoduje zniesienia obowiązku istniejącego z mocy art. 27 kro, może jedynie wpłynąć na jego ukształtowanie i zakres.

Wypowiedział się w tej kwestii Sąd Najwyższy w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987r., III CZP 91/86, uzasadniając tezę pierwszą uchwały, stanowiącą, że: „Małżonek może dochodzić zaspokajania potrzeb na zasadzie art. 27 kro zarówno wtedy, gdy rodzinę tworzą małżonkowie i dzieci będące na ich utrzymaniu, jak i wtedy, gdy w rodzinie dzieci takich nie ma”. W uzasadnieniu tej tezy stwierdza się, że: "O potrzebach rodziny - w rozumieniu art. 27 kro - można mówić w zasadzie wówczas, gdy rodzina jest związana węzłem wspólnego pożycia. Tylko bowiem w takiej sytuacji powstają potrzeby dotyczące zespołu osób tworzących rodzinę. Dlatego nawet zupełne zerwanie pożycia małżeńskiego nie uchyla obowiązku przewidzianego w art. 27 kro, ale może wpłynąć na jego ukształtowanie i zakres".

Również w uchwale z dnia 7 sierpnia 1974r., III CZP 46/74, Sąd Najwyższy wskazał, że okoliczność, iż małżonkowie pozostają w faktycznej separacji nie stoi na przeszkodzie domaganiu się przez żonę pomocy od męża w postaci świadczeń alimentacyjnych na jej rzecz w granicach jej potrzeb oraz możliwości zarobkowych i majątkowych męża.

Powszechnie przyjmuje się, że jedynie w wypadkach szczególnych, np. gdy małżonek, który z własnej winy zerwał pożycie lub małżonek postępujący rażąco niewłaściwie domaga się zasądzenia świadczenia z art. 27 kro, sąd może odmówić uwzględnienia roszczenia, jako sprzecznego z zasadami współżycia społecznego.

W ocenie Sądu małżonek pozostający w faktycznej separacji nie może być w gorszym położeniu niż małżonek rozwiedziony lub pozostający w separacji prawnej, który zgodnie z obowiązującymi przepisami może domagać się zasądzenia na swoją rzecz alimentów.

Zdaniem Sądu zatem także w wypadku zerwania pożycia małżeńskiego małżonek ma w stosunku do drugiego małżonka roszczenie z art. 27 kro o zaspokajanie potrzeb rodziny według zasady równej stopy życiowej (tak też Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 czerwca 1972r., III CZP 43/72). Prawo rodzinne wychodzi bowiem z założenia, że źródłem obowiązku alimentacyjnego są węzły krwi bądź instytucje prawne, z którymi łączy się powstanie obowiązku alimentacyjnego (małżeństwo, przysposobienie), kwestia natomiast wzajemnych stosunków między osobami uprawnionymi i zobowiązanymi do alimentacji, ich ewentualnych konfliktów, niewłaściwego postępowania usuwa się w zasadzie w procesie o alimenty poza sferą rozważań. Obowiązek wynikający z art. 27 kro istnieje zatem tak długo, jak długo istnieje małżeństwo, tj. powstaje on z chwilą zawarcia małżeństwa i gaśnie z chwilą jego ustania lub unieważnienia.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że małżeństwo stron istnieje, nie zostało bowiem unieważnione ani rozwiązane przez rozwód. Nie zachodzi również żadna szczególna okoliczność, która uzasadniałaby oddalenie powództwa jako sprzecznego z zasadami współżycia społecznego.

Stwierdziwszy więc, że związek małżeński istnieje i nie został rozwiązany przez rozwód, sąd ogranicza się do ustalenia, czy zachodzą przesłanki zasądzenia alimentów ze względu na potrzeby małżonka żądającego ich i na możliwości drugiego małżonka. Jedynym kryterium świadczenia alimentacyjnego są bowiem usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego. Należy przy tym mieć na uwadze nie tylko istniejącą sytuację obojga małżonków, ale także ich możliwości zarobkowe i majątkowe.

Należy zwrócić uwagę, że pozwany już w czasie zawierania związku małżeńskiego posiadał stałe źródło utrzymania w postaci emerytury wojskowej w kwocie nieco wyższej niż dochód powódki, która wówczas jeszcze pracowała. Obecnie powódka nie pracuje, posiada emeryturę, ale wysokość emerytury jest znacznie niższa niż emerytura pozwanego i wynosi 1135 zł miesięcznie. Emerytura pozwanego wynosi 2072 zł. Wprawdzie pozwany ponosi koszty swojego utrzymania, jednakże nie są one znacznie wysokie. Powódka i pozwany są w porównywalnym wieku. Powódka ma 72 lata, a pozwany 75 lat. Nie ulega wątpliwości, że zarówno powódka jak i pozwany chorują, zatem wydają też środki finansowe na zakup leków. Powódka i pozwany na leki wydają porównywalne kwoty. Pozwany mieszka w domu córki,

zajmuje 1 pokój z łazienką i korzysta z kuchni. W domu tym mieszka 5 osób, w tym studentka wynajmująca pokój. Opłaty są dzielone na 4 osoby. Wskazać należy, iż opłata tytułem podatku wynosi 406 rocznie (tj. ok. 8,50 miesięcznie w przeliczeniu na jedną osobę), opłata za wodę za okres od 18 maja 2015r. do 16 lipca 2015r. wynosiła 287,85 zł (tj. 36 zł miesięcznie w przeliczeniu na jedną osobę), opłata za prąd za okres od 22 maja 2015r. do 25 czerwca 2015r. wynosiła 424,19 zł (w przeliczeniu na jedną osobę wynosi 106 zł miesięcznie). Opał rocznie wynosi ok. 5000 zł, (tj. w przeliczeniu na jedną osobę ok. 104 zł miesięcznie). Pozwany daje swojej córce 500 zł miesięcznie na opłaty. Jest to kwota wyższa niż ciążące na pozwanym opłaty (podatek – 8,50 miesięcznie, woda – 36 zł miesięcznie, prąd 106 zł miesięcznie, opał 104 zł miesięcznie). Wskazać należy, iż ocenie Sądu łączna kwota dotycząca opłat jakie winien ponosić pozwany w tym zakresie nie jest wyższa niż 300 zł miesięcznie. Zauważyć należy, iż świadek B. Ł. - teściowa córki pozwanego, która także mieszka w tym domu nie ponosi wyższej kwoty z tego tytułu.

Nie ulega wątpliwości, że pozwany ponosi koszty telefonu 50 zł, na środki czystości wydaje 80 zł, opłaca (...) – 50 zł, TV i radio – 40 zł. Łącznie z lekami pozwany wydaje ok. 870 zł. Zatem przy uwzględnieniu kwoty 500 zł, którą daje córce pozostaje mu z emerytury ok. 1150 zł miesięcznie. Z tej kwoty pozwany kupuje żywność. Pozwany wskazuje, że na wyżywienie wydaje od 350-600 zł. Przyjmując, że pozwany na wyżywienie wydaje średnio 500 zł miesięcznie, to pozwanemu pozostaje jeszcze kwota 650 zł. Uwzględniając wydatki pozwanego związane z samochodem 142 zł miesięcznie (ubezpieczenie i przeglądy), pozwanemu zostaje jeszcze ok. 500 zł miesięcznie.

Do usprawiedliwionych kosztów pozwanego nie można zaliczyć wydatków poczynionych w związku z działką córki na R. (nasadzenia, środki ochrony roślin, wykopanie studni). Na pozwanym w pierwszej kolejności ciąży obowiązek uczestniczenia w kosztach utrzymania rodziny, którą założył z powódką zawierając związek małżeński. Również w ocenie Sądu, kwota 200 zł wydawana na paliwo jest nieco zawyżona przez pozwanego, gdyż pozwany, jak sam wskazuje, jeździ samochodem jedynie na działkę na R. i kilka razy w roku do C.. Przy czym, zdaniem Sądu, raczej w zimowym okresie pozwany codziennie nie jeździ na działkę. Biorąc pod uwagę tę okoliczność, w ocenie Sądu pozwany nie wydaje więcej na paliwo niż 100 zł miesięcznie.

o.o.I. Natomiast analizując sytuację powódki należy zauważyć, iż jedynym stałym dochodem powódki jest emerytura w kwocie 1134 zł miesięcznie. Za mieszkanie powódka płaci 330 zł miesięcznie, 113 zł płaci za TVK i internet, za telefon 50 zł na środki czystości wydaje 50-60 zł za prąd płaci ok. 72 zł miesięcznie, na leki wydaje średnio ok. 150 zł, na utrzymanie psa – 100 zł. Łącznie to jest ok. 870 zł. Zatem powódce pozostaje kwota ok. 260 zł. Powódka musi kupić sobie też żywność, odzież. Zatem kwota emerytury otrzymywana przez powódkę nie wystarcza powódce na zaspokojenie jej podstawowych potrzeb, w związku z tym pomagają jej córki, np. zapraszają na obiad, wykupują lekarstwa. Pomoc ta wynosi od 200 do 300 zł miesięcznie. W tym okresie, gdy powódka mieszkała razem z pozwanym nie musiała korzystać z pomocy dzieci. Dochody jakimi wówczas dysponowała były wystarczające na pokrycie jej wydatków i kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

Według art. 27 kro istnieje bowiem zasada równej stopy życiowej wszystkich członków rodziny, powstałej na skutek zawarcia małżeństwa. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu cyt. wyżej uchwały z dnia 16 grudnia 1987r., III CZP 91/86, podkreślił, że zakres obowiązku przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kształtuje zasada, iż stopa życiowa małżonków, choćby pozostających w faktycznym rozłączeniu, powinna być z reguły równa. Obowiązek małżonka z art. 27 kro nie zależy od tego, czy drugi małżonek znajduje się w niedostatku, lecz od tego, by jeden z małżonków nie mógł zaspokajać swoich potrzeb w takim zakresie, w jakim może to uczynić małżonek drugi.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż obecnie pozwany znajduje się w lepszej sytuacji finansowej. Jego miesięczny dochód w postaci emerytury jest znacznie wyższy od dochodu jaki obecnie uzyskuje powódka. Różnica wynosi około 893 zł. Obecnie powódka nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb w takim zakresie, w jakim może to uczynić pozwany.

W sytuacji, gdy małżonkowie, którzy nie mają dzieci lub których dzieci usamodzielnili się, pozostają w faktycznej separacji, obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny w istocie będzie się sprowadzał do obowiązku alimentowania jednego z małżonków przez drugiego. Podstawą tego szczególnego obowiązku będzie art. 27 kro,

w konsekwencji czego dla określenia jego istnienia i rozmiaru decydująca będzie zasada równej stopy życiowej małżonków, a nie pozostawanie małżonka uprawnionego w niedostatku.

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości znaczna część wydatków wskazanych przez powódkę, w szczególności czynionych w zakresie związanym z utrzymaniem mieszkania, obejmujących między innymi opłaty na media, jak również inne niezbędne wydatki, jak koszt zakupu leków, których pozwany nie kwestionował.

Wskazane przez powódkę wydatki związane z utrzymaniem mieszkania, zakupem żywności i środków higienicznych oraz leków nie są w ocenie Sądu zawyżone, i tym samym uznano je za wydatki na potrzeby rodziny.

Również przedstawione przez pozwanego wydatki, prócz nakładów czynionych na działkę, stanowią wydatki na potrzeby rodziny. Uwzględniając okoliczności sprawy, do wydatków na potrzeby rodziny można zakwalifikować także wydatki na lokal zajmowany przez pozwanego, gdyż tak jak powódka, tak i pozwany łącznie stanowią rodzinę w rozumieniu art. 27 kro.

o.o.II.W ocenie Sądu potrzeby osobiste małżonków (wyżywienie, środki czystości, leczenie) z uwagi na ich podobny wiek i stan zdrowia, kształtują się w zbliżonej wysokości.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwanemu - po zaspokojeniu swoich potrzeb, nawet przy uwzględnieniu kwoty 500 zł, którą przekazuje córce, z jego podstawowego dochodu uzyskiwanego z tytułu emerytury - pozostaje kwota 400 zł. Natomiast powódka - po zaspokojeniu swoich potrzeb z jej podstawowego dochodu uzyskiwanego z tytułu emerytury - ma niedobór w kwocie ok. 300 zł.

Zdaniem Sądu przyczynienie się przez pozwanego do zaspokajania potrzeb rodziny w kwocie 300 zł miesięcznie leży w granicach jego możliwości majątkowych i zarobkowych.

Podkreślić też należy, iż strony nie mają wspólnych dzieci. Zawierając związek małżeński strony były w wieku, który wskazywał, iż z tego związku nie będą oni mieli wspólnych dzieci. Powódka miała 55 lat, a pozwany 57 lat. Dodać należy, że dla każdego z nich był to kolejny związek i każde z nich miało już dzieci z poprzednich związków. Dzieci te były dorosłe. Zatem strony zawierając związek małżeński były świadome, że nie będą miały obowiązku wychowania małoletnich dzieci, będą zaś miały obowiązek względem współmałżonka świadczenia pomocy i współdziałania dla dobra rodziny, którą założyli.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 27 kro w punkcie I sentencji wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powódki świadczenie pieniężne na cele zaspokajania potrzeb rodziny w kwocie po 300 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 1 grudnia 2015 r.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo w punkcie II sentencji wyroku. Sąd uznał, że zasądzenie wyższego świadczenia wykraczałoby poza granice możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w myśl art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu.

Powódka wygrała sprawę w 75 %, zatem biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu, kwota należnych jej kosztów procesu wynosi 450 zł (§ 6 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 października 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu Dz. U z 2013r. poz. 461). Po rozliczeniu części kosztów procesu należnej pozwanemu z racji wygrania sprawy w 25 %, tj. 19 zł (77 zł (60 zł +17 zł) x 25 % = 19 zł,) Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki z tego tytułu 431 zł.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W punkcie V sentencji wyroku Sąd orzekł o nadaniu wyrokowi co do pkt I rygoru natychmiastowej wykonalności, zgodnie z art. 333 § 1 pkt 1 kpc.